

Kennis uit participatie: lees wat inwoners belangrijk vinden voor de toekomst van hun gemeente

Uitkomsten van raadplegingen over asiel en migratie, energie en warmte, mobiliteit en parkeren, ruimtelijke inrichting en woningbouw, en brede welvaart.

19 maart 2026

POPULYTICS

What would you do?

Inhoudsopgave

1. Over participatie **p. 3**

Het belang van participatie, verschillende vormen van participatie en de Participatieve Waarde Evaluatie.

2. Over verschillende 5 belangrijke thema's **p.8**

Meer dan 200.000 inwoners dachten de vorige collegeperiode mee via PWE-raadplegingen. De belangrijkste inzichten voor vijf thema's:

Thema 1: **asiel en migratie** **p. 9**

Thema 2: **energie en warmte** **p. 12**

Thema 3: **mobiliteit en parkeren** **p. 15**

Thema 4: **woningbouw en ruimtelijke inrichting** **p. 18**

Thema 5: **De maatschappelijke waarde van beleidsopties** **p. 21**

3. Tot slot **p.23**

Meer informatie over andere thema's.

Over participatie

Het belang van participatie, verschillende vormen van participatie en de Participatieve Waarde Evaluatie.

Een korte introductie

Wie zijn wij?

- Wij zijn Populytics, een spin-off van de TU Delft. Wij brengen wetenschappelijke methoden in de praktijk.
- Onze missie is om onze democratie sterker te maken. Door politici, bestuurders en beleidsmakers in staat te stellen beleid te maken dat goed aansluit bij de waarden, voorkeuren en zorgen van de mensen waar het over gaat.

Waarom vinden wij participatie belangrijk?

- Participatie is niet nieuw. En er is een groeiende behoefte om inwoners goed te betrekken bij overheidsbesluiten.
- Vanuit de wetenschap* zijn er grofweg drie redenen waarom participatie belangrijk is: inhoudelijk, normatief en instrumenteel.

Waarom deze publicatie?

- Sinds 2020 helpen wij allerlei overheden om inwoners effectief te betrekken bij hun beleidsvorming, op nationaal, regionaal en lokaal niveau.
- We richten ons op actuele thema's die spelen in de samenleving, maar staan ook open voor nieuwe onderwerpen die aandacht verdienen. We werken aan uiteenlopende maatschappelijke vraagstukken. Van de energietransitie tot parkeerbeleid, en van migratie tot collectieve warmtenetten.
- Deze vraagstukken spelen bij de komende gemeentelijke coalitieonderhandelingen een belangrijke rol. Via deze publicatie delen we onze inzichten uit recente raadplegingen. Zodat die ook goed meegenomen kunnen worden in de coalitieonderhandelingen. Daarvoor hebben we vijf thema's gekozen die voor deze gemeenteraadsverkiezingen specifiek belangrijk zijn:
 1. Asiel en migratie
 2. Energie en warmte
 3. Mobiliteit en parkeren
 4. Ruimtelijke inrichting en woningbouw
 5. Brede welvaartOok lichten toe hoe goede participatie vormgegeven kan worden vormgegeven, en met welke methode wij werken.

Inhoudelijke reden

Participatie leidt tot betere besluiten. Inwoners brengen kennis in die nieuw is voor experts.

Normatieve reden

Democratie betekent inwoners betrekken bij overheidsbesluiten wanneer ze het effect op hen heeft.

Instrumentele reden

Goede participatie kan leiden tot draagvlak, acceptatie, legitimiteit en sterker vertrouwen in de overheid.

Voorwaarden voor zorgvuldige participatie

- Participatie moet aan vijf voorwaarden voldoen om ervoor te zorgen dat het participatietraject als legitiem wordt ervaren door ambtenaren, raadsleden, bewoners en andere stakeholders.
- Pas dan kunnen beleidsmakers en bestuurder keuzes baseren op de resultaten.

Voorwaarden voor zorgvuldige participatie

Deelnemers

Deelnemers zijn representatief voor de populatie, op de relevante kenmerken.

Een lage drempel

Het participatietraject is laagdrempelig zodat iedereen die mag en wil participeren dat ook kan doen

Keuzes

De keuzes in het participatietraject zijn goed onderbouwd

Stakeholders

Stakeholders zijn goed betrokken bij de opzet van het participatietraject

Resultaten

Het participatietraject levert bruikbare inzichten op voor de besluitvorming

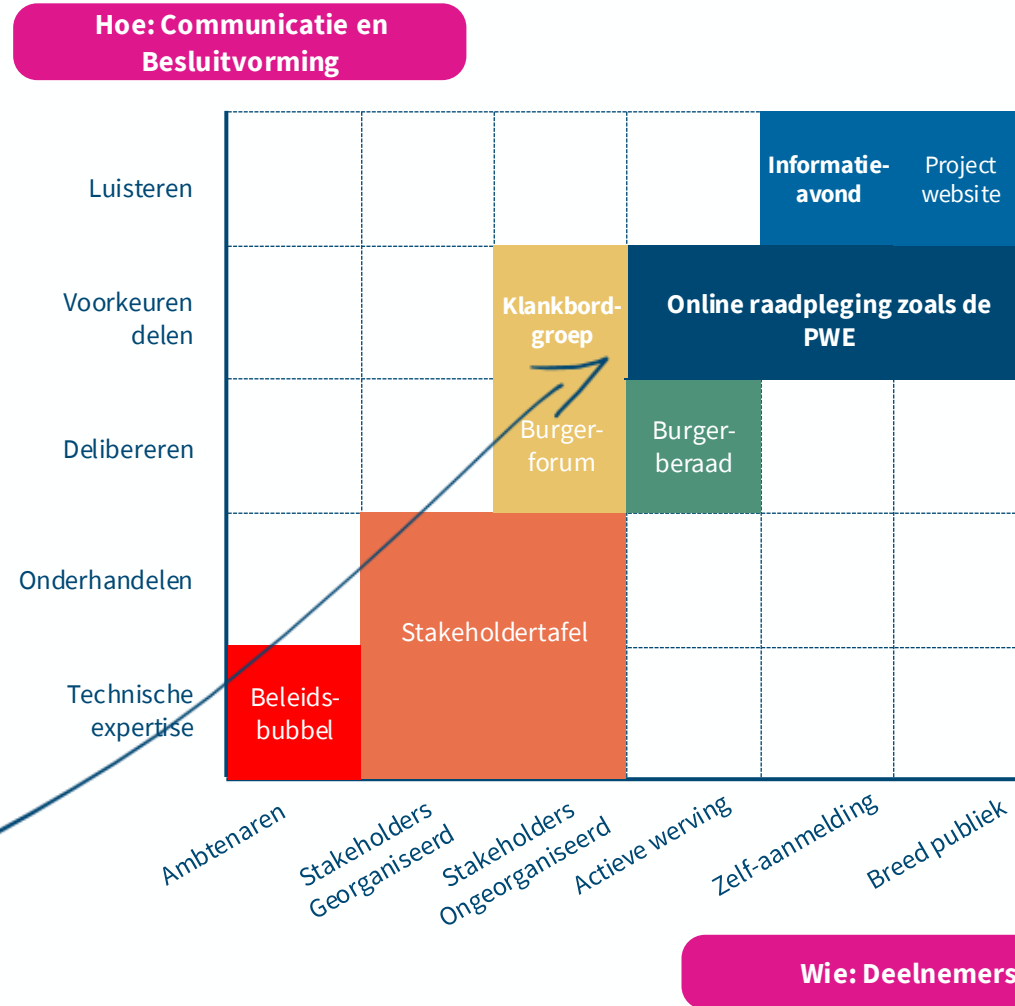

Participatievormen

Er zijn veel verschillende vormen van participatie.

Welke tool kies je voor je vraagstuk?

- Het belangrijkste bij het inrichten van de participatie is om te kijken naar:
 - **Wie:** wie wil je betrekken?
 - **Wat:** wat is het mandaat?
 - **Hoe:** hoe vindt de communicatie en besluitvorming plaats?
- De **participatieladder** is een veelgebruikt, maar één dimensionaal hulpmiddel om een participatievorm te bepalen.
- De **participatiekubus*** biedt betere handvatten, waarbij het wie, wat en hoe beter met elkaar in verband gebracht kunnen worden. Hiernaast staat die participatiekubus, ingevuld met verschillende participatievormen.
- Bij Populytics voeren we online raadplegingen uit volgens de **Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)**-methode. In de participatiekubus valt dit rechts boven: bij consulteren.

Wat: Niveau van het mandaat

- Bevoegd gezag
- Meebeslissen
- Co-creëren
- Adviseren
- Consulteren
- Informeren

De Participatieve Waarde Evaluatie (PWE)

De PWE is een beproefde en wetenschappelijk onderbouwde methode om mensen online mee te laten denken.

De kern is simpel: inwoners nemen online 15 minuten plaats op de stoel van een politicus, bestuurder of beleidsmaker.

De praktijk wijst uit:

- Een **grote en diverse groep inwoners** wil op deze manier participeren. 70% - 90% van de deelnemers geeft aan vaker op deze manier betrokken te willen worden.
- Inwoners krijgen zo **begrip voor de opgave** en complexiteit van keuzes. 65% - 75% van de deelnemers geeft aan dat ze door mee te doen aan de PWE iets hebben geleerd over het vraagstuk van de overheid.
- Door het complete vraagstuk voor te leggen, geven de uitkomsten beleidsmakers **handelingsperspectief**.

De vijf stappen van een PWE

Stap 1. Alle opties voorleggen

Inwoners zien de belangrijkste opties én informatie over de opties.

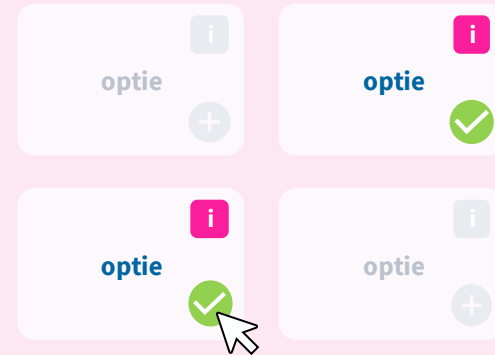
Stap 2. Beperkingen laten zien

Maar er zijn beperkingen, zoals een budget of beleidsdoelen.

Stap 3. Kiezen

Inwoners moeten kiezen. Wat zouden ze doen als ze in de schoenen van de overheid staan?

Stap 4. Motiveren

Inwoners motiveren hun keuzes.

Motiveer alstublieft uw keuze

Over verschillende belangrijke thema's

Meer dan 200.000 inwoners dachten de vorige collegeperiode mee via PWE-raadplegingen. De belangrijkste inzichten voor vijf thema's.

Thema 1: asiel en migratie

Wat vinden inwoners belangrijk bij asiel, migratie en vluchtelingenopvang?

Thema 1: asiel en migratie

Een samenvatting van enkele belangrijke conclusies

In het publieke debat is asiel en migratie sterk gepolariseerd. Maar hoe denken inwoners er zelf over? We hebben dit in meerdere gemeenten onderzocht via onze raadplegingen.

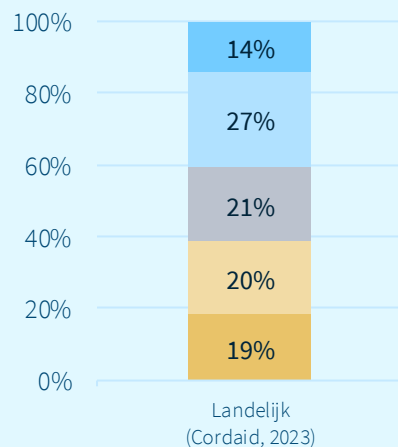
In de afgelopen jaren hebben we in zeven gemeenten raadplegingen uitgevoerd, om inwoners mee te laten denken over hoe vluchtelingenopvang in hun gemeente geregeld moet worden.

We hebben inwoners vragen gesteld als:

- Hoe kijkt u aan tegen vluchtelingen in uw gemeente?
- Wat is belangrijk bij samenleven met vluchtelingen?
- Welke criteria vindt u belangrijk bij de komst van een opvanglocatie?
- Wat zijn uw prioriteiten en zorgen?

Inwoners verschillen in hun houding tegenover vluchtelingen...

“Hoe kijkt je aan tegen vluchtelingen in de samenleving?”

Negatief

Licht negatief

Ca. neutraal

Licht positief

Positief

... maar stellen dezelfde doelen en voorwaarden over samenleven

Inwoners stellen steeds vier prioriteiten op de vraag welke doelen belangrijk zijn bij samenleven met vluchtelingen. Ongeacht hun houding.

Dat vluchtelingen de Nederlandse taal en cultuur leren

1

Dat inwoners goed geïnformeerd zijn

2

Dat vluchtelingen en inwoners zich veilig voelen

3

Dat vluchtelingen werken of een opleiding volgen

4

Let op: ze gebruiken andere woorden en beweegredenen

Dit kan de indruk van polarisatie versterken. Maar achter ‘de vorm’ zijn veel gedeelde belangen en voorwaarden

“Bij kleine opvanglocaties kunnen we de overlast en veiligheid beter controleren”

“Kleine opvanglocaties zijn beter voor het welzijn en de integratie van vluchtelingen”

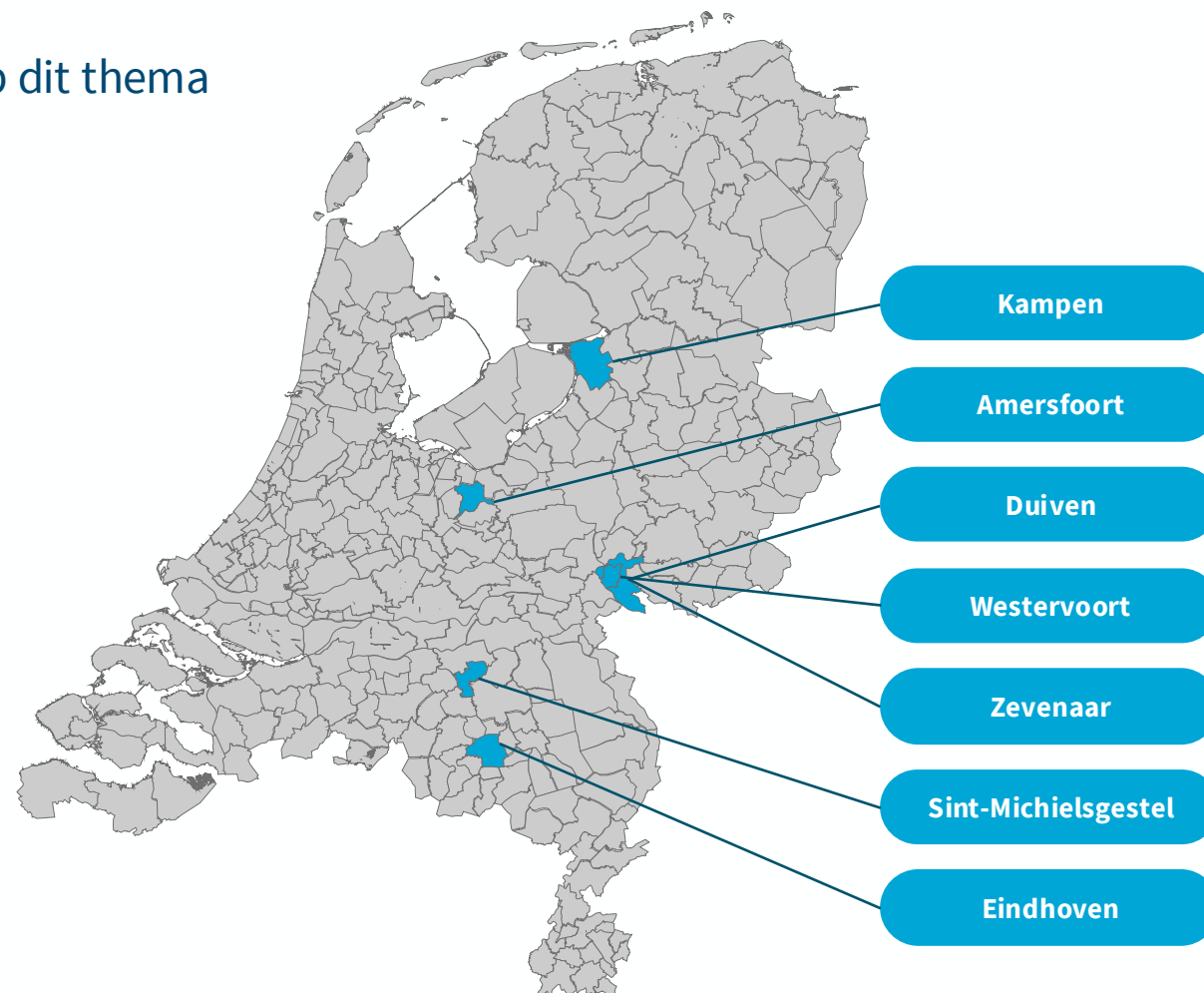

Thema 1: asiel en migratie

Lees hier meer over onze onderzoeken en raadgevingen op dit thema

Per gemeente is er veel meer te zeggen over hoe inwoners denken over asiel, migratie, vluchtelingen en opvang. Meer weten? Bekijk dan eens onze cases. Of neem contact op met een van onze collega's op dit thema. Hier zie je het overzicht van een aantal lokale raadgevingen op dit thema.

- **Amersfoort (2026):** De komst van een opvanglocatie. Een raadgeving om inwoners de kans te geven te vertellen wat zij belangrijk vinden als de gemeente een plek kiest voor een of meerdere opvanglocaties. En hoe moeten die eruit zien?
- **Sint-Michielsgestel (2025):** Een gepolariseerde gemeenschap. Hoe kan een raadgeving – in combinatie met andere participatievormen – helpen om het gesprek weer op gang te krijgen?
- **Kampen (2025):** Samenleven in de gemeente Kampen. Een raadgeving voor het maken van een visie over samenleven met vluchtelingen. Welke doelen vinden inwoners belangrijk?
- **Eindhoven, Duiven, Westervoort en Zevenaar (2023-2024):** Welke doelen vinden inwoners belangrijk bij samenleven vanaf dag één?

Mark Beumer
mark@populytics.nl

Jetske Mulder
jetske@populytics.nl

Thema 2: energie en warmte

Wat vinden inwoners belangrijk bij het energieneutraal maken van Nederland?

Thema 2: energie en warmte

Een samenvatting van de belangrijkste conclusies

Nederland werkt aan klimaatneutraal zijn in 2050. Ministeries, provincies en gemeenten zetten zich in om energie te besparen en energie duurzaam op te wekken. Ook inwoners zijn hier in toenemende mate mee bezig. Zo gaat ook de sociale transitie door. Wij onderzochten voor gemeenten in heel Nederland wat inwoners belangrijk vinden.

Raadplegingen over de energietransitie

Provincies en gemeenten betrokken inwoners bij keuzes over uitgangspunten in de energietransitie, de energiemix en windmolens.

Raadplegingen over de warmtetransitie

Met name gemeenten betrokken inwoners bij het opstellen van hun Warmtevisies en –programma's. Met in de afgelopen jaren een verschuiving richting de uitvoering (WUP).

- Veruit het grootste deel van de inwoners in Nederland steunt het doel om in 2050 energieneutraal te zijn. Er zijn wel vaak zorgen over de uitvoering: hoe verdelen we op een eerlijke manier de lusten en de lasten?
- De kosten voor de samenleving is vaak één van de belangrijkste thema's, zowel in de energietransitie als de warmtetransitie. Het zo laag mogelijk houden van de kosten wordt op veel plekken belangrijker gevonden dan snelheid maken of de keuzevrijheid van inwoners.
- Er zijn Nederlanders die de invloed van inwoners op keuzes van de overheid hoog prioriteren, dit is vaak een relatief kleine groep (5-15% van de inwoners). Deze groep is meestal een mix van inwoners die niet achter de energietransitie staan en inwoners die geen vertrouwen hebben in de aanpak van de overheid. Andere groepen prioriteren vaak andere dingen boven de invloed van inwoners.
- Nederlanders zijn vaak solidair met elkaar. Het extra ondersteunen van de kwetsbaren in de samenleving scoort vaak hoog. Dat zien we bijvoorbeeld in de warmtetransitie, waar vaak wordt genoemd dat de overheid moet voorkomen dat de mensen met de kleinste portemonnee het hardst worden getroffen.
- Een snelle aanpak in de warmtetransitie heeft bij de meerderheid geen voorkeur, met name vanuit zorgen dat er dan fouten gemaakt worden of te snel onomkeerbare besluiten worden genomen. Zorgvuldigheid wordt door deze inwoners belangrijker gevonden.
- Gemiddeld geeft 80%-95% aan dat ze de warmtetransitie en/of energietransitie een belangrijk onderwerp vinden om over mee te denken.

Thema 2: energie en warmte

Lees hier meer over onze onderzoeken en raadplegingen op dit thema

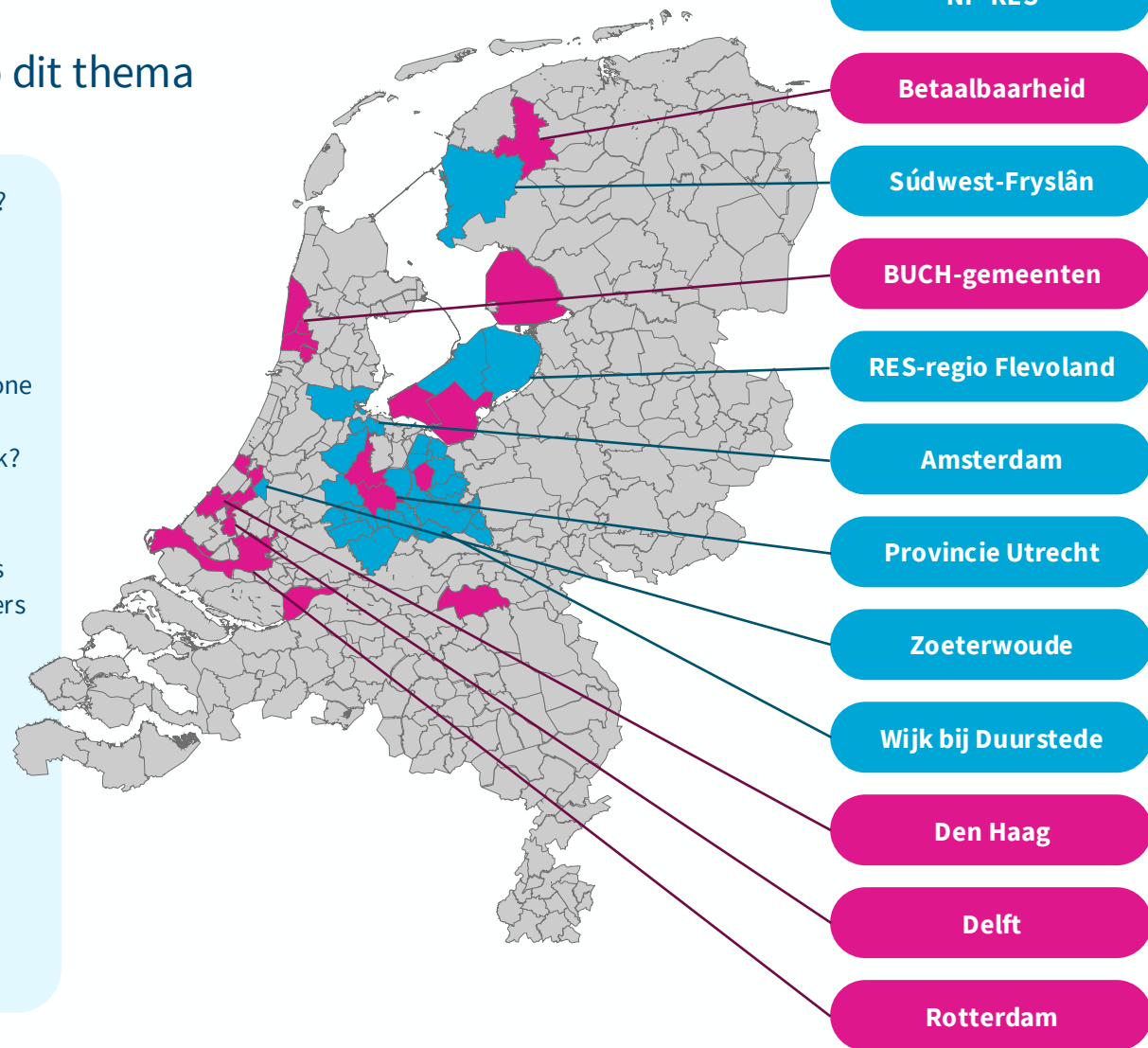
Er is nog véél meer te zeggen over ons werk op het gebied van energie en warmte. Meer weten? Bekijk onze cases. Of neem contact op met één van onze collega's. Onderstaand een aantal voorbeelden van nationale, regionale en lokale raadplegingen op deze thema's.

Energietransitie

- **NP RES:** welke voorkeuren hebben inwoners van Nederland bij het realiseren van meer schone energie?
- **Súdwest-Fryslân:** wat vinden inwoners belangrijk bij het realiseren van een nieuw windpark?
- **RES-regio Flevoland:** wat vinden inwoners van plannen om te zorgen voor minder uitstoot van broeikasgassen?
- **Provincie Utrecht, Wijk bij Duurstede, Amsterdam en Zoeterwoude:** wat vinden inwoners dat hun gemeente moet doen om genoeg schone energie op te wekken? Wat vinden inwoners belangrijk bij keuzes over windenergie en/of zonne-energie?

Warmtetransitie

- **Betaalbaarheid:** wanneer vinden inwoners duurzame warmte betaalbaar?
- **BUCH-gemeenten:** wat moet de gemeente doen bij overgaan op individuele elektrische oplossingen?
- **Den Haag:** wat is belangrijk bij het overgaan naar duurzame warmte?
- **Delft:** wat moet de gemeente doen voor woningeigenaren bij een warmtenet?
- **Rotterdam:** wat is belangrijk bij het bepalen van de volgorde van wijken die van het gas af gaan?

Shira Hollanders
shira@populytics.nl

Shannon Spruit
shannon@populytics.nl

Thema 3: mobiliteit en parkeren

Wat vinden inwoners belangrijk in de mobiliteitstransitie en parkeerbeleid?

Thema 3: mobiliteit en parkeren

Een samenvatting van de belangrijkste conclusies

Decennialang is beleid gemaakt naar het *predict-and-provide-principe*: met verkeersmodellen behoeften en knelpunten voorspellen en deze oplossen door meer mobiliteit aan te bieden. Recent wordt in toenemende mate ingezet op verbeteren van bereikbaarheid. Zo komt gestaag de mobiliteitstransitie op gang.

Raadplegingen over bereikbaarheid

Op nationaal, regionaal en lokaal niveau zijn raadplegingen uitgevoerd over bereikbaarheid en de mobiliteitstransitie. Het gaat er dan bijvoorbeeld om welke doelen inwoners belangrijk vinden voor het mobiliteitsbeleid van de toekomst. Of naar een mobiliteitssysteem dat modaliteiten als volgt prioriteert:

1. Stappen (lopen en wandelen)
2. Trappen (fietsen)
3. Openbaar vervoer
4. Mobility as a Service (Deelmobiliteit)
5. Privéauto

- Inwoners geven prioriteit aan een basisniveau bereikbaarheid voor iedereen. Ze vinden het vooral belangrijk dat iedereen belangrijke voorzieningen kan bereiken en dat dit betaalbaar is. Bereikbaarheid voor mensen met een beperking wordt ook belangrijk gevonden. Inwoners zien deze drie doelen als kerntaken van de overheid. Terwijl het realiseren van kortere reistijd wordt gezien als een individuele verantwoordelijkheid. Dit zijn breed gedragen voorkeuren, gedeeld door jong en oud, stedelingen en mensen die in een landelijk gebied wonen, theoretisch- en praktisch opgeleiden.
- In regionale raadplegingen over treinvervoer vinden grote groepen inwoners dat er vooral extra investeringen moeten worden gedaan in verbindingen per fiets, bus en tram naar de stations in plaats van investeringen op het spoor zelf. Het openbaar vervoer wordt hierdoor volgens inwoners aantrekkelijker en toegankelijker; een echt alternatief voor de auto.
- Op gemeentelijk niveau zien we steeds veel steun voor mobiliteitstransitie naar een bereikbaardere stad, die ook groen en veilig is. Veel inwoners blijken het STOMP-principe te steunen, waarbij modaliteit als volgt geprioriteerd worden: 1) Stappen 2) Trappen 3) Openbaar vervoer 4) Mobility as a Service 5) Privéauto. Er zijn verschillende redenen waarom veel inwoners dit willen. Zo wordt het bevorderen van de veiligheid vaak zeer belangrijk gevonden. Specifiek voor spelende kinderen in drukke steden. En sociale veiligheid, met name onder jonge mensen.
- Uit de privéauto stappen is tegelijkertijd een gevoelig onderwerp. We zien dan ook uiteenlopende opvattingen over de rol van de auto voor bereikbaarheid. Dit is voor velen een emotioneel beladen onderwerp. Inwoners hebben allerlei concrete zorgen, zoals dat mensen met een fysieke beperking en mensen met specifieke beroepen de privé auto nodig hebben om hun werk te doen. En inwoners hebben negatieve beelden, zoals dat dit beleid bedoeld is om automobilisten te pesten, of dat de gemeente het probleem creëert. Het is cruciaal om goed te luisteren naar deze zorgen, om beleid te maken dat aansluit bij de leefwereld van inwoners. Als dat goed gebeurt, blijkt het goed mogelijk te zijn om autoregulering door te voeren. Dit is bijvoorbeeld gebeurd in Leidschendam-Voorburg, waar voor de verkiezingen met veel steun vanuit de gemeenschap vergunning parkeren is ingevoerd.

Thema 3: mobiliteit en parkeren

Lees hier meer over onze onderzoeken en raadplegingen op dit thema

Op het thema mobiliteit valt nog veel meer te vertellen. Meer weten? Bekijk onze cases. Of neem contact op met één van onze collega's.

Nationaal

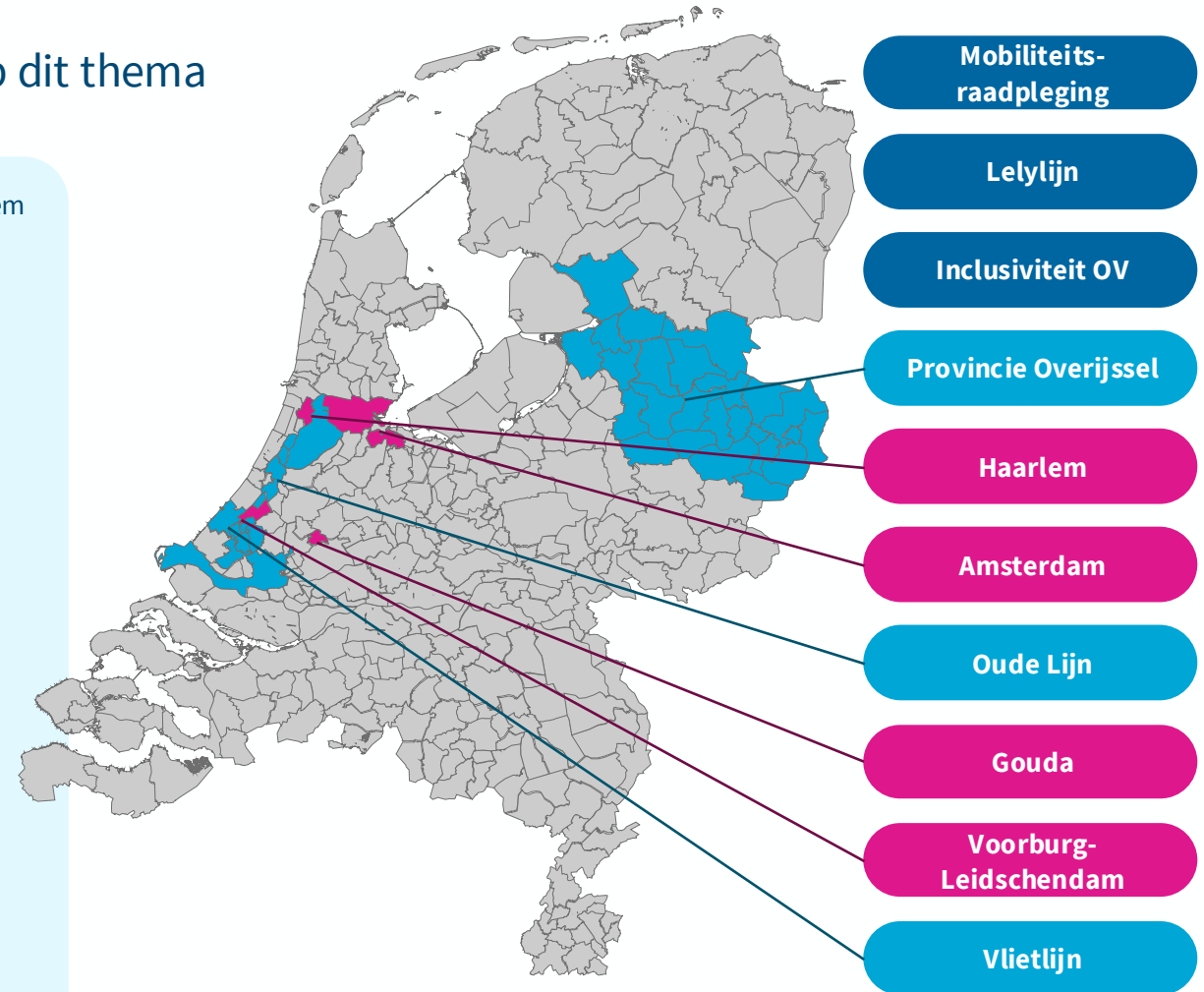
- **Nationale bereikbaarheidsraadpleging:** Welke bereikbaarheidsdoelen moeten prioriteit krijgen in de nieuwe Mobiliteitsvisie?
- **Lelylijn:** Welke doelen van de Lelylijn moeten meer en minder prioriteit krijgen?
- **Inclusiviteit OV:** Aan welke maatregelen moet de overheid geld geven voor toegankelijk openbaar vervoer volgens mensen met een beperking?

Regionaal

- **Provincie Overijssel:** Meedenken over de doelen van het Regionaal Mobiliteitsprogramma
- **Oude Lijn:** Welke keuzes moet de overheid maken over het verbeteren van de Oude Lijn

Lokaal

- **Vlietlijn:** Waar is volgens inwoners aandacht voor nodig in het ontwerp van de Vlietlijn en wat vindt men belangrijk voor de buurt?
- **Amsterdam:** We vroegen inwoners waar zij ruimte voor willen maken in de stad.
- **Haarlem:** Zelfde aanpak als in Amsterdam. Ook gaven we inzicht in de redenen om voor- of tegen de Nota Parkeren te stemmen in een referendum dat eerder was georganiseerd.
- **Gouda:** Zelfde als in Amsterdam.
- **Voorburg-Leidschendam:** Draagvlakmeting voor vergunning parkeren

Charlotte Tuit

charlotte@populytics.nl

Martijn de Vries

martijn@populytics.nl

Thema 4: ruimtelijke inrichting en woningbouw

Wat vinden inwoners belangrijk bij de inrichting van de ruimte?

Thema 4: ruimtelijke inrichting en woningbouw

Een samenvatting van de belangrijkste conclusies

De ruimte in Nederland is schaars. Daar heeft iedere provincie en gemeente mee te maken. Dit betekent keuzes maken tussen belangrijke opgaven, zoals woningbouw, bereikbaarheid, voorzieningen en klimaat. Niet alles kan en de keuzes hebben direct effect op inwoners. Als inwoners de ruimte moeten vormgeven, hoe zouden zij de keuzes maken?

Raadplegingen over de verdeling van ruimte

Ministeries, provincies en gemeenten hebben de afgelopen jaren raadplegingen uit laten voeren onder inwoners over de 'ruimtelijke puzzel'. Hierin gaven inwoners aan welke doelen zij belangrijk vinden en waar meer of minder aandacht naar zou moeten gaan bij de inrichting van de ruimte.

- Leefbaarheid is één van de meest genoemde waarden als het gaat over de ruimtelijke inrichting. Zo wordt vaak een basisniveau van voorzieningen hoog geprioriteerd, met het oog op leefbaarheid van dorpen. Zowel op nationaal als gemeentelijk niveau geven inwoners aan dat het belangrijk is dat ieder gebied leefbaar blijft. Basisvoorzieningen mogen dan ook niet door een ondergrens zakken.
- Gezondheid en veiligheid zijn daarnaast veelgenoemde waarden. Bij keuzes over de ruimtelijke inrichting noemen inwoners in de raadplegingen vaak het effect dat zij verwachten dat een keuze heeft op de gezondheid en/of veiligheid.
- Soms vinden inwoners een opgave belangrijk, maar zien ze het liever op een andere plek dan bij hen in de buurt. Zo laat een recent onderzoek in de gemeente Katwijk zien dat sommige inwoners meer prioriteit geven aan hoogbouw (vanaf 8 verdiepingen hoog) als dit niet over hun eigen gebied, maar de hele gemeente gaat. Ook in de provincie Zuid-Holland zien we dat sommige inwoners aangeven dat het bouwen van huizen belangrijk is, maar niet per se in Zuid-Holland hoeft te gebeuren.
- De eigenheid of identiteit van gebieden wordt door een deel van de inwoners genoemd, maar in veel gevallen is er verschil van mening onder inwoners wat hier precies onder valt. Zo blijkt de term door de tijd heen te kunnen veranderen en persoonlijk bepaald te zijn.
- Zowel nationaal, provinciaal als lokaal wordt het realiseren of verbeteren van natuur relatief hoog geprioriteerd. Hierbij wordt met name verwezen naar het effect van natuur op de gezondheid, leefbaarheid en het klimaat.
- De meeste inwoners (meestal zo'n 80%) vinden het belangrijk om hun mening te geven over de inrichting van de ruimte.

Thema 4: ruimtelijke inrichting en woningbouw

Lees hier meer over onze onderzoeken en raadgevingen op dit thema

De komende jaren worden er nog veel keuzes gemaakt over ruimtelijke inrichting en opgaven daarbinnen zoals woningbouw. Hieronder staan enkele voorbeeldraadgevingen en – onderzoeken die aangeven wat inwoners belangrijk vinden. Meer weten? Neem contact op met één van onze collega's.

Nationaal

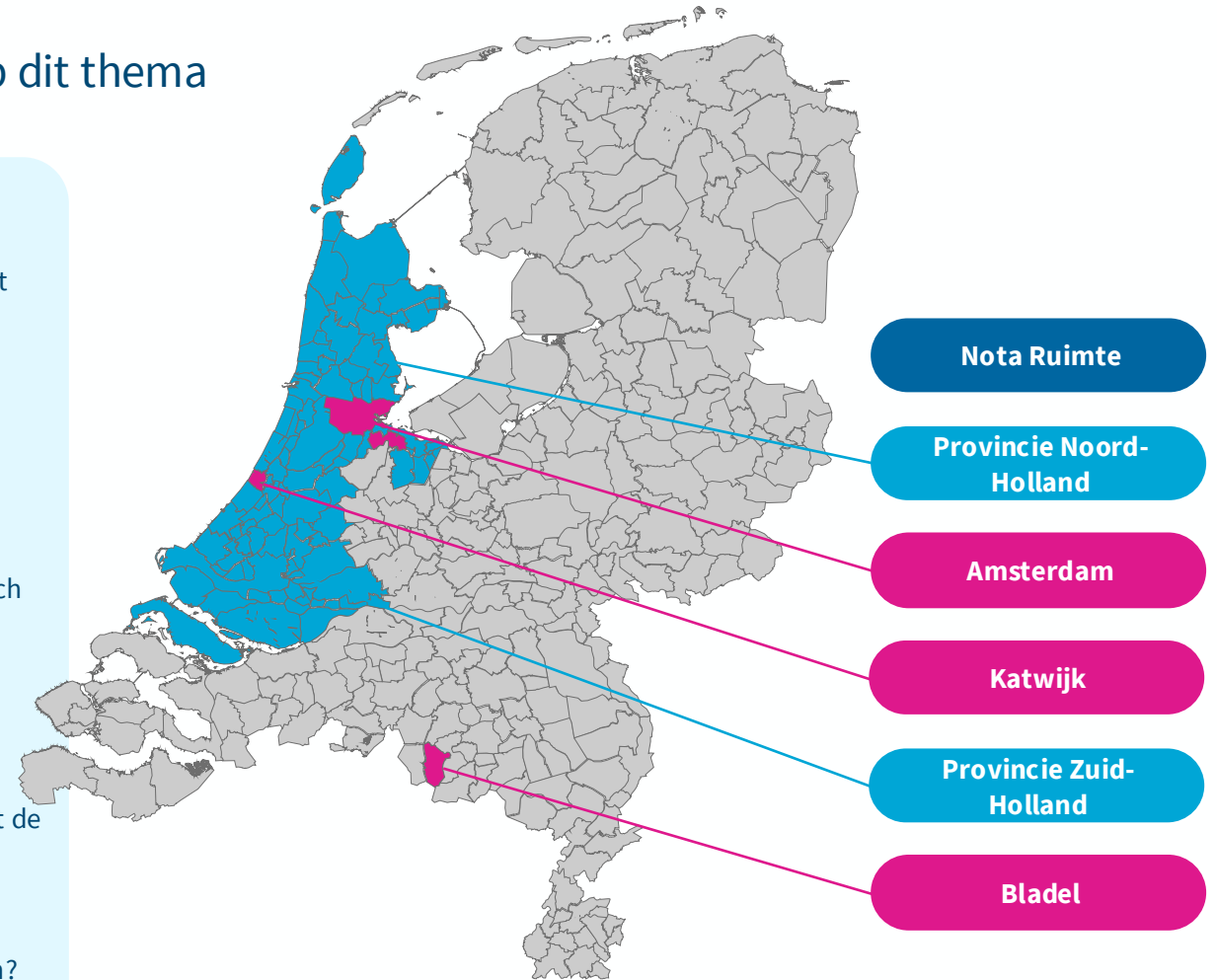
- **Nota Ruimte:** welke principes hanteren we bij de inrichting van de ruimte? En voor welke functies moet meer of minder ruimte komen?

Provinciaal

- **Ruimtelijke keuzes in de provincie Zuid-Holland:** voor welke doelen moet de provincie zich inspannen?
- **Keuzes over het landelijk gebied in de provincie Noord-Holland:** waar moet de provincie zich voor inspannen?

Lokaal

- **De inrichting van de ruimte in de gemeente Katwijk:** aan welke ruimtelijke opgaven moet de gemeente meer of minder aandacht besteden?
- **De ruimte in Amsterdam in 2050:** wat vinden inwoners belangrijk voor de toekomst van Amsterdam?
- **De Omgevingsvisie van de gemeente Bladel:** waar moet de gemeente zich voor inspannen?

Toke van Telgen
toke@populytics.nl

Mark Beumer
mark@populytics.nl

Thema 5: De maatschappelijke waarde van beleidsopties

Heb je ideeën over concrete beleidsopties? Dan is het nuttig om te weten wat de maatschappelijke waarde van dat idee is.

Thema 5: De maatschappelijke waarde van beleidsopties

Heb je ideeën voor concrete beleidsopties? Dan is het nuttig om te weten wat de maatschappelijke waarde daarvan is.

In een coalitie onderhandeling en gedurende een raadsperiode moeten er over allerlei beleidsopties keuzes worden gemaakt. Het gaat om asiel, woningbouw, mobiliteit, energie en andere onderwerpen. Bij deze keuzes wordt vaak de vraag gesteld wat de maatschappelijke waarde is. In Nederland wordt er daarbij steeds meer gekeken vanuit een breed welvaartspectief. Dat betekent dat er bij het vaststellen van maatschappelijke waarde ook wordt gekeken naar rechtvaardigheid en toekomstige generaties.

Om als gemeente goed te kunnen sturen op brede welvaart, is het belangrijk om vast te kunnen stellen in hoeverre een beleidskeuze brede welvaart bevordert. En, als een overheid moet kiezen tussen beleidsopties, dan is het belangrijk om te weten wat het best scoort op brede welvaart. Ons onderzoek biedt kengetallen voor de maatschappelijke waardering voor verschillende brede welvaartseffecten.

Deze waarderingscijfers kunnen worden gebruikt als toetsingskader waarmee overheden het brede welvaartseffect van concrete beleidsopties snel kunnen vaststellen. Hiernaast voorbeelden op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling, sportaccommodaties en mobiliteit.

Sportaccommodaties

Wat is de maatschappelijke waarde van sportaccommodaties. Wat zijn bijvoorbeeld sociale ontmoetingen op de accommodatie waard? En wat is het waard als je de accommodatie ook inzet voor duurzaamheidsmaatregelen?

- Inwoners hadden meer belasting over voor sportaccommodaties in wijken waar veel mensen wonen met lage en gemiddelde inkomens, dan voor accommodaties in een wijk waar veel mensen wonen met hoge inkomens.
- Sportaccommodaties moeten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen in de buurt. Openbare sportvoorzieningen en open sportparken, waar je gratis en zonder lidmaatschap mag sporten leveren een grotere maatschappelijke waarde op dan gesloten voorzieningen.

Vervoerregio Amsterdam

Wat is de maatschappelijke waarde van het verbeteren van de bereikbaarheid? Bijvoorbeeld voor verschillende vervoersmiddelen? En voor verschillende doelgroepen?

- Inwoners hechten veel waarde aan de bereikbaarheid van belangrijke voorzieningen en relatief weinig aan het voorkomen van vertragingen.
- Inwoners vinden een aantal brede welvaartseffecten belangrijk die in huidige modellen zelden worden meegenomen. Zoals het verbeteren van de inclusiviteit van het openbaar vervoer, het vergroten van het aantal mensen dat binnen 15 minuten alle belangrijke voorzieningen kan bereiken en het vergroten van het aantal mensen dat zelfstandig durft te fietsen.

Niek Mouter
niek@populytics.nl

Martijn de Vries
martijn@populytics.nl

Tot slot

Dit document is opgesteld op basis van een heel aantal verschillende onderzoeken en raadplegingen van de afgelopen jaren. Voor specifieke uitkomsten raden we aan de rapportage van dat specifieke onderzoek te lezen.

Op basis van een onderzoek over één gemeente kunnen geen conclusies worden getrokken voor andere gemeenten. Voor conclusies op gemeentelijk niveau raden we altijd aan een context-specifieke raadpleging uit te voeren.

Veel succes en wijsheid bij de coalitieonderhandelingen!

Meer lezen over de thema's waar inwoners al eens over meedachten? Klik op de afbeeldingen hieronder.

Asiel, migratie en vluchtelingenopvang. Er lijkt in het publieke debat weinig dat meer gepolariseerd dan asiel, migratie en vluchtelingen. Geldt dat ook voor inwoners? Of is het vooral politiek? We gingen in meerdere gemeenten het gesprek aan met inwoners via onze raadplegingen.

Brede welvaart. Overheden integreren brede welvaart steeds vaker in beleid. Om brede welvaart afwegingen rondom concrete beleidskeuzes te faciliteren heeft Populytics een innovatieve aanpak ontwikkeld: brede welvaart waardering.

Energietransitie. De energietransitie is naast een technisch vraagstuk vooral een maatschappelijke opgave. En het heeft ingrijpende gevolgen voor inwoners. Daarom is het van belang dat zij betrokken worden. We hebben op dit onderwerp nationale, regionale en lokale raadplegingen uitgevoerd.

Klimaatverandering. Klimaatbeleid is in het publieke debat sterk gepolariseerd. Sommigen zien het als een noodzakelijk laatste redmiddel, anderen vooral als een sta-in-de-weg. Hoe denken inwoners daarover? We hebben een aantal landelijke raadplegingen uitgevoerd om dit te onderzoeken.

Mobiliteitstransitie. De mobiliteitstransitie draait om meer dan techniek en doorstroming. Het is een maatschappelijke opgave. Populytics ondersteunt overheden bij het ontwikkelen van mobiliteitsbeleid dat aansluit bij wat inwoners écht belangrijk vinden door raadplegingen.

Warmtetransitie. Overheden werken hard aan de overstap naar aardgasvrij wonen en werken. Met als doel: in 2050 van het aardgas af. Voor een goede transitie is ook inspanning van inwoners nodig. We hebben in verschillende gemeenten raadplegingen uitgevoerd om dit gesprek aan te gaan.

Medewerkersbetrokkenheid. Soms moet je als organisatie keuzes maken die je medewerkers gaan raken, of waar je iedereen blij mee zal zijn. Dan heb je de input van je medewerkers nodig. We hebben raadplegingen uitgevoerd, waarbij medewerkers meedachten met hun organisatie.

Water. Klimaatverandering stelt ons waterbeheer voor grote uitdagingen. Die opgave ligt niet alleen bij overheden en waterbeheerders. Want zonder de inspanning van inwoners, kunnen de opgaven niet goed aangepakt worden. Populytics heeft een aantal raadplegingen uitgevoerd op dit thema.

populytics.nl